

Fængselsgrise

FÆNGSELGRISE: Friland har solgt 12 økologiske fængselsgrise fra Kragsskovhede Statsfængsel til Slagteren på Kultorvet i København.

Ifølge fængslets landbrugsmedarbejder, Jacob Nielsen, har opdrættet af grisene været en stor succes. Og grisene har to formål i fængslet. Dels bliver de brugt til at kultivere jorden, når der skal plantes nyt, og dels har en gruppe af de indsatte til opgave at passe grisene.

De indsatte har været engagerede i opgaven som grisepassere. Både i forhold til at bygge hegn og læskur til grisene og i forhold til det daglige arbejde med at passe dem.

Kragsskovhede Statsfængsel leverer sine grise til Friland.

Tillæg på oksekød

OKSEKØD: Mangel på økologisk oksekød, særligt til hakkekødsvarianterne, får Friland til at indføre en ekstraordinær stigning for til læggene i en begrænset periode på forventeligt to uger i uge 38 og 39.

Som årsag til stigningen for til læggene peger Frilands direktør Henrik Biilmann på sensommervarmen. Og for at sikre kød til allerede planlagte kampagner er det derfor håbet, at dette tiltag vil skubbe antallet af dyr til slagtning i vejret.

Stigningen gælder for økologiske køer samt ikke-kvalitetsgodkendte stude og kvier.

Mere liv i haven

FESTIVAL: 29. oktober afholdes Mere Liv i Haven-festival for fjerde år i træk. Den landsdækkende festival besøger hvert år en ny by, og i år er festivalen nået til Århus. Bag festivalen står Landsforeningen Praktisk Økologi, der ønsker at samle danskere om bæredygtig husholdning og økologisk haveyrkning.

- Vi vil sprede viden og inspiration til alle og dermed hjælpe helt almindelige danskere, som drømmer om at blive selvforsynende i den lille villahave, gerne vil begrænse madspild ved at lære mere om bokashi og kompostering, eller som i det hele taget savner inspiration til at leve mere bæredygtigt og økologisk i dagligheden. På festivalen kan man møde ligesindede og suge en masse inspiration og viden til sig, fortæller Trine Krebs, der er formand for Landsforeningen Praktisk Økologi.

Festivalen foregår på Aarhus Akademi, kl. 10.00-20.00, Göteborg Allé 2-4, 8200 Århus.

Læs mere om festivalen: www.oekologi.dk/festival

Bæredygtigt er sund fornuft

Nu kan du købe fødevarer, der både er certificeret økologiske og dokumenteret bæredygtige

BÆREDYGTIGHED
AF IRENE BRANDT

- Vores jord ligger ned til Mariager Fjord, og bundvendingen i 1996 blev en øjenåbner for os, som for mange andre, fortæller Niels Foged, der sammen med sin ægtefælle Karin Vilsbøll, driver Falslevgård med tilhørende mølle.

De overtog gården i 1998 efter Niels Fogeds far, og selvfølgelig skulle gården drives økologisk. I dag er der 45 ha med gamle kornsorter på gårdens jorde - dertil kommer 20 ha med skov, og 10 ha er udlagt i vedvarende græs.

Kornet fra gårdens marker males på stenkværn og sælges via Coops butikker og gårdens webbutik.

Bæredygtig økologi

Falslevgård Mølle er én af fire økologiske fødevarerproducenter, der siden begyndelsen af september er blevet markedsført som økologisk og bæredygtigt, hvilket blandt andet blev markeret med to arrangementer 7. og 15. september i henholdsvis Irma, Axelborg og i Føtex, Guldsmedegade i Århus.

I Irma præsenterede Falslevgård Mølle, Hestbjerg Økologi og Skærtoft Mølle bæredygtige produkter, og i Føtex var det Arla, der solgte emballagefri mælk.

Hele vejen rundt

Marianne Fløe Hestbjerg fra Hestbjerg Økologi er mødt op i Irma med lyngflis, ensileret grovfoder og papfigurer af både ægtefællen, Bertel Hestbjerg, og grisene fra parrets økologiske gårde i Vestjylland.

- Når vi arbejder med bæredygtighed, handler det om at komme hele vejen rundt. Medarbejderne skal have det godt, grisene skal have det godt, og vi skal tænke på miljøet, fortæller Marianne Hestbjerg.

Det svageste led velfærds-mæssigt i den økologiske svineproduktion er slagtesvinene. Mange forbrugere tror, at slagtesvinene er ude hele livet.

- I forhold til de økologiske standardkrav har vi opgraderet staldforholdene, og vi forsøger at berige grisenes liv med varieret grovfoder med for eksempel rodfrugter. Et ekstra areal med 50 m² store bokse med

lyngflis, som slagtesvinene kan rode i - er et særligt tiltag. Og for at styrke smågrisene, er sen fravænnning med til at styrke grisenes immunforsvar, siger Marianne Hestbjerg.

I forhold til søerne på faremarkerne har Hestbjerg Økologi plantet skov på 25-30 pct. af arealet på de marker, søerne går på.

- Det skaber skygge på de varme dage og et mere varieret griseliv. Samtidig opsamler træerne næringsstoffer, og vi kan på sigt høste biomasse. Sidegevinsterne ved tiltagende til gavn for grisene er, at det også er godt for det vilde dyreliv og biodiversiteten, der nyder godt af beplantningerne, fortæller Marianne Hestbjerg.

Grisebilleder

Med i bagagen har Marianne Hestbjerg også en stak kort med billeder af poppelgrisene fra Hestbjerg Økologi. Kortene skal uddeles til kunderne i Irma, som kigger forbi standen, hvor resultaterne fra RISE udstilles ved siden af køledisken, hvor kunderne kan finde kød fra Hestbjerg Økologi.

- Den store udfordring er at finde en spændende måde at kommunikere vores indsats til gavn for bæredygtighed til forbrugerne. At være her er derfor meget vigtigt for os, og jeg håber, at jeg får omdelt rigtig mange grisebilleder til Irmas kunder, samtidig håber jeg på en god samtale med forbrugerne, og at vi får gode ideer og inspiration med hjem, siger Marianne Fløe Hestbjerg.

Videbegærlige kunder

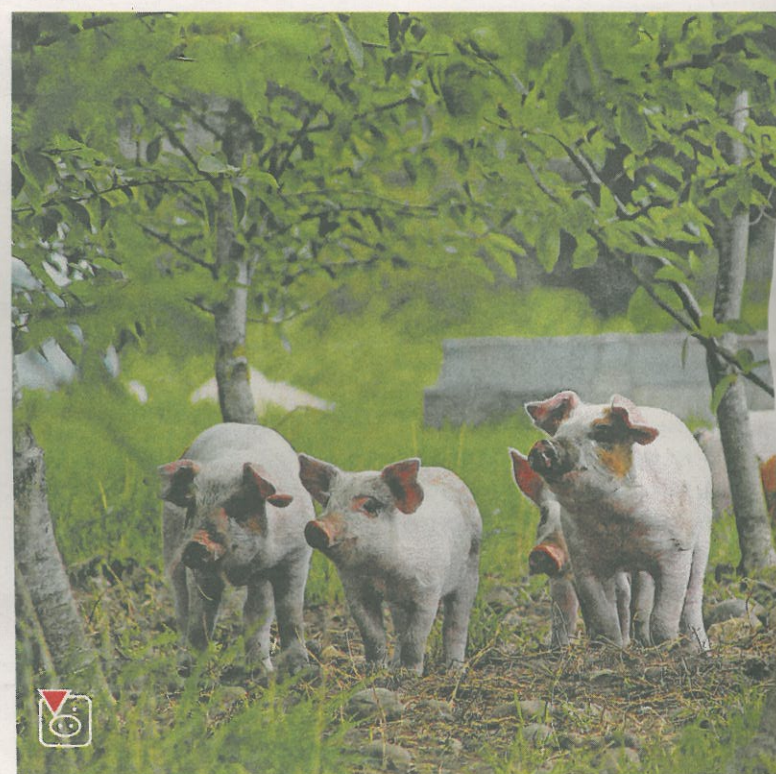
Også på Falslevgård Mølle er man i gang med overvejelser omkring markedsføringen af gårdens indsats for bæredygtigheden.

- For os er et bæredygtigt landbrug sund fornuft. Og vi har for længe siden anskaffet både solfangere, solceller og flisfyr, fortæller Niles Foged. Karin Vilsbøll supplerer:

- Vi skal selvfølgelig bruge denne indsats, når vi markedsfører vores produkter; men det skal ikke resultere i et nyt mærke, for der er mærker nok. I stedet vil vi bruge vores hjemmeside og vores nyhedsbreve, som vi seks - syv gange årligt sender ud til næsten 2.400 kunder, som er meget aktive og videbegærlige.

På Falslevgård Mølle er melet økologisk, stenmalet og bæredygtigt. Niels Foged og Karin Vilsbøll fortalte i Irma om arbejdet med RISE. Foto: Irene Brandt

Kort med billeder af Hestbjerg Økologis Poppelgrise, skal hjælpe med at fortælle historien om det gode griseliv til forbrugerne.

Marianne Hestbjerg fortalte om Hestbjerg Økologis arbejde med bæredygtighedsanalyser. Foto: Irene Brandt

Økologer producerer bæredygtigt

160 økologiske landmænd vil inden udgangen af 2016 have fået en bæredygtighedsanalyse af deres landbrug. Og i samarbejde med en forbrugersociolog afdækker Seges, der laver bæredygtighedsanalyserne, hvordan landmændenes arbejde med bæredygtighed kan kommunikeres til forbrugerne

BÆREDYGTIGHED

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

Det startede 7. september med et arrangement i Irma, Axelborg, hvor tre økologiske landmænd fortalte om deres arbejde med at gøre bæredygtighed til en fast del af deres landbrug. Efterfølgende har de tre landmænd udstillet i forretningen på skift i et par dage, hvor de havde lejlighed til at møde butikkens kunder og fortælle om deres produkter. I Føtex i Guldmedegade i Århus kunne kunderne 15. september købe emballagefri mælk fra Arla. Mælk - der vel at mærke - er produceret på RISE-certificerede gårde.

I forbindelse med aktiviteterne har en forbrugersociolog interviewet kunder i butikkerne. Vi vil gerne i dialog med forbrugerne om bæredygtighed for at blive klogere på, hvordan landmændenes arbejde med bæredygtighed kan kommunikeres klart til forbrugerne. Altså hvordan får vi gennemsigtighed mellem landbruget og forbrugerne, siger Randi Friis Hansen, der er seniorkonsulent i Seges.

60 er analyseret

Seges vurderer, at udover de 60 økologiske, danske landmænd, som har brugt det internationalt anerkendte

En RISE-analyse måler på flere forskellige bæredygtighedsparametre. Er man i det grønne felt, går det rigtig godt med bæredygtigheden.

analyseredskab, RISE, til at måle, hvor bæredygtige deres landbrug er, vil yderligere 100 landmænd få en bæredygtighedsanalyse, inden året er omme.

Seges har siden 2014 arbejdet med bæredygtighedsmodellen RISE, der er udviklet af forskere fra Schweiz og allerede bruges i 47 lande, hvor i alt 2.300 landmænd har fået en bæredygtighedsanalyse. Nu er modellen også udbredt i Danmark, hvor der lige nu er efterspørgsel blandt landmændene på at få udarbejdet en bæredygtighedsvurdering.

Fælles for de økologiske landmænd, der har fået vurderingen, er,

at de ønsker at arbejde mere målrettet med bæredygtighed på en konkret og systematisk måde. Ved hjælp af RISE-modellen kan de stille skarpt på de bæredygtighedsudfordringer, der skal håndteres. De bliver målt på blandt andet natur, klima, dyrevelfærd og arbejdsforhold, fortæller Randi Friis Hansen.

Emballagefri er populær

I Føtex i Århus blev kunderne præsenteret for emballagefri mælk fra Naturmælk.

Det blev omtalt på blandt andet I Love Økos facebookside, hvor det hurtigt fik mange 'likes'. Udfordrin-

gen er samtidig at få kommunikeret, at den emballagefri mælk, også er produceret på økologiske gårde, hvor der er fokus på bæredygtighed, siger Randi Friis Hansen.

Aktiviteterne i Irma og Føtex har fået overskriften: Vil du økologi - og mere til? Og når forbrugersociologens interviews er blevet bearbejdet, vil resultaterne blive præsenteret på en konference på Seges 22. november. Formålet med projektet er at undersøge, om bæredygtighedsvurderinger også kan gøres til forretning.

RISE måler bæredygtighed på ti områder:

- ▶ Jord
- ▶ Dyrehold
- ▶ Næringsstoffer
- ▶ Vand
- ▶ Energi og Klima
- ▶ Biodiversitet
- ▶ Arbejdsforhold
- ▶ Livskvalitet
- ▶ Økonomi
- ▶ Driftsledelse

Coop: Vi vil videre

Irma er med til at synliggøre arbejdet for bæredygtighed på de økologiske gårde. Og kædens ansvarlighedschef, Signe Frese, spår, at kæden sammen med kunderne bliver bærere af udviklingen af økologien

ØKOLOGI 2.0

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

Vores kunder går op i økologi, derfor sælger vi økologiske varer; men selvom vi vel nærmest er verdensmestre i økologi vil vi videre. Vi vil gøre mere for klima, dyrevelfærd og bæredygtighed.

RISE er en mulighed, som vi glæder os til at se betydningen af i vores butikker, sagde Signe Frese, der er ansvarlighedschef i Irma, ved RISE-arrangementet i Irma 7. september.

Økologi & Erhverv bad efterfølgende Signe Frese forklare, hvordan Irmas kunder skal kunne se, at en vare er produceret bæredygtigt.

Ansvarlighedschef Signe Frese fra Irma er klar til at sammen med Irmas kunder at udvikle økologien.

Det bliver i hvert fald ikke ved hjælp af et mærke, slår Signe Frese fast.

Starten på Økologi 2.0

Producenterne kommer selv til at spille en vigtig rolle, når denne opgave skal løses. Det er en formidlingsopgave, som skal løses, og det er en meget spændende opgave, der venter forude, siger Signe Frese.

Hun lægger vægt på, at RISE er et effektivt værktøj, der måler gårdens og/eller virksomhedens bæredygtighed på en række parametre. Man kan sætte sig et mål,

og med tiden måle, om det lykkes at nå det.

Vi skal videre med økologien, og i Irma finder vi det relevant at efterspørge økologi, som også kan levere inden for områder som klima, biodiversitet og endnu mere dyrevelfærd. Og måske er det, vi ser nu, starten på Økologi 2.0.

Signe Frese har ikke store forventninger til, at økologien vil blive udviklet i EU-regi.

Det bliver kunderne og supermarkederne, der sammen kommer til at sætte gang i den udvikling, siger hun.